

12.2.2021

Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund r.y.
Kinturinkuja 4, PL 91
11101 Riihimäki

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
Dnro: O 48/2019 vp

LAUSUNTO SÄÄDÖSEHDOTUSTEN VAIKUTUSARVIOINTIEN TOTEUTUMINEN – NYKYTILA JA KEHITTÄMISTARPEET -TUTKIMUKSESTA

Suomen Metsästäjäliitto kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu seuraavaa.

Metsästäjäliitto yhtyy tutkimuksen havaintoihin. Metsästystä ja siihen liittyviä aseita säädel-
lään erityisen laajasti lainsäädännöllä. Aselaki, metsästyslaki ja luonnonsuojelualueilla luon-
nonsuojelulaki määräävät monen muun lain ohella metsästyksestä. Metsästykselle ja
aseenkäytölle jää säädösten rajaama toimintatila, jossa yhden säädöksen muutos vaikuttaa
usein huomattavasti tarkoitettua laajemmin, jos kokonaisuutta ei tunneta.

Maa- ja metsätalousministeriö

Metsästyslainsäädännön valmistelusta vastaavat metsästyslainsäädäntöön pe-
rehtyneet virkamiehet ja Metsästäjäliiton näkökulmasta säädökset ja niiden tah-
totila ovat verrattain hyvin metsästyksen ja siihen liittyvän lainsäädännön huo-
mioivia silloinkin, kun kyse on rajoituksista.

Metsästyslainsäädännössä on kuitenkin sellaisiakin määräyksiä, joiden perus-
teella metsästäjä ei voi olla varma laillisuuden rajasta ja joissa Metsästäjäliitto
kokee, ettei liiton tai metsästäjien esittämiä huomioita ole otettu riittävällä tavalla
huomioon. Esimerkkinä voidaan mainita karhun metsästyksen ravintohoukut-
teen kiellosta johtuva epävarmuus, missä tilanteessa tai etäisyydellä ravinto-
kohteesta suoritettu metsästys on laillista. Suurpedon kohdalla asiaa tutkitaan
törkeänä metsästysrikoksena, joten on ensiarvoisen tärkeää, että metsästäjä
pystyisi itse omalla harkinnallaan varmistumaan toimivansa laillisin tavoin. Yhtä
lailla ajavalle koiralle määrätty rajoitukset eivät määrittele milloin kyse on aja-
vasta koirasta. Tai milloin taikka kuinka kaukana auton pysäyttämisestä met-
sästys voidaan aloittaa.

Ympäristöministeriö

Erityisesti luonnonsuojelulainsäädännön kohdalla, sekä erityyppisten luonnon-
suojelualueiden perustamisen yhteydessä, tulee esiin, ettei valmistelijat usein-
kaan tunne metsästykseseen vaikuttavaa kokonaisuutta ja yhteiskunnallista mer-
kitystä. Valmistelijan todellinen asiantuntemus on usein luonnonsuojelulainsää-
dännössä ja biologisessa tai ekologisessa tuntemuksessa. Metsästystä pyri-
tään tyypillisesti rajoittamaan luonnonsuojelualueilla voimakkaasti, kuten luon-

12.2.2021

nonsuojelulain määräyksistä on havaittavissa. Siksi metsästyksen asiantuntijatahoja olisi kuultava herkällä korvalla. Tarvitaan paikallinen tietous paikallispiirteistä, mutta asiantuntijataho tulkitsemaan, kuinka säädökset vaikuttavat kyseiseen suojelualueeseen ja sen ympäristöön.

Esimerkiksi alle sadan hehtaarin luonnonsuojelualue voi pahimmillaan katkaista laajemman pyyntialueen vieden satoja hehtaareja yksityisomisteista metsästys-oikeusaluetta pyyntilupakelvottomaksi.

Suoranaista aatteellisuutta ohi tarkoituksen kuvaa luonnonsuojelulainsäädännön metsästyskiellot niilläkin suojelualueilla, joiden tarkoitus on säilyttää täysin metsästyksen liittymätön alue, kuten luonnonmuodostelma tai kasviesiintymä.

Myös yhteiskunnalliset vaikutukset jäävät luonnonsuojelulaissa ja suojelu-alesäädöksissä huomaamatta. Useinkaan ei huomata tai huomioda metsästyksen tuomaa virkistysarvoa, hiilineutraaliuteen pyrkivää kestävää luonnonantimien hyödyntämistä, yhteiskunnallisia tavoitteita riistakantojen säätelyssä, eläintautien vastustuksessa ja vieraslajien torjunnassa. Huomioitavaa on, että perusteettomat metsästyskiellot vaikuttavat negatiivisesti paikallisten ihmisten tahtoon vaalia alueen luontoarvoja ja suojelua.

Luonnonsuojelulain muoto aatteellisesti metsästystä rajaavana on saattanut olla hyväksyttävä, kun suojelualueita on ollut harvassa ja määrä suhteellisen stabiili. Nyt kun suojelualueita perustetaan runsain määrin maakunnallisina hankkeina, nykyisenkaltainen laki ei vastaa enää tutkimuksessakin esiin nostettua muuttunutta tilannetta, jossa vaikutusarviointi näyttää jääneen tältä osin tekemättä. Lisäksi on jäänyt selvitykset siitä, mikä todellinen ongelma yleisesti kestävässä ja metsästyslain mukaisessa metsästyksessä olisi suojelulle, onko huomioitu vaikutusten jälkikäteinen seuranta ja arviointi, tunnistetaanko säädösehdotuksesta syntyvät olennaiset vaikutukset sekä onko keskeisiä avainsidosryhmiä ja asiantuntijatahoja ennen kaikkea kuunneltu, eikä vain kuultu?

Sisäministeriö

Aselainsäädäntöön tulee erityisen usein poliittista painetta joko EU:n tai jonkin valitettavan tapahtuman vuoksi. Aselainsäädännöstä on runsaasti esimerkkejä säätelystä, jossa virkamiesvoimin valmisteltu säädösmuutos vaikuttaa tarkoitustaan laajemmin. Voimakkaasti säädeltyyn harrastukseen pieni säädösmuutoksen sanamuoto tai lauserakenne on saattanut aiheuttaa kohtuuttomia ja tarkoituksettomia esteitä jollekin harrastusmuodolle, koska kokonaisuutta on vaikea tuntea riittävän läpikotaisin.

Sisäministeriöltä on ollut myös esimerkillisiä säädösvalmisteluita, joissa harrastajakunta on saanut laajasti ottaa osaa jo valmisteluun työryhmätyönä ja lopullinen laki on aiheuttanut hyvin vähän negatiivisia vaikutuksia toteuttaen silti säätelytavoitteen. Tästä esimerkkinä on ampumaratalaki ja joitain aselain muutos-hankkeita.

12.2.2021

Riihimäellä 12.2.2021

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO – FINLANDS JÄGARFÖRBUND R.Y.

Jaakko Silpola
Toiminnanjohtaja

Teemu Simenius
Järjestöpäällikkö